

7/3833
e.k.109

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2016-610.01-E.238/1545/5628
Konu : Yazılı soru önergesi

15/12/2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 11/04/2016 tarihli ve 43452547-120.07-29581 sayılı yazı,
b) 08/06/2016 tarihli ve 56020453/2016-610.01-E.900/3577 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Erdal Ataş tarafından Bakanlığımıza yöneltip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/3833 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Bekir BOZDAĞ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2016-610.01-E.238/1740/5997
Konu : Yazılı soru önergesi

15/12/2016

Sayın Erdal ATAŞ
İstanbul Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/3833 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Türk ceza mevzuatında "siyasi tutuklu ve hükümlü" kavramı ile ceza infaz kurumlarında bu kavrama dayalı bir sınıflandırma bulunmamaktadır. 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun "Terör suçlusu" kenar başlıklı 2. maddesinde terör suçlusu tanımına yer verilmiş olmakla birlikte, ceza infaz kurumlarında, haklarında verilen mahkûmiyet kararı kesinleşen "hükümlü"ler, mahkûmiyet kararı verilen ancak hükmü kesinleşmemiş "hükümözlü"ler ile mahkemeler ve sulh ceza hâkimliklerince tutuklama kararı verilen "tutuklu"lar barındırılmaktadır.

Ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin mevzuat hükümleri, tüm ceza infaz kurumlarımızda, hükümlülerin ırk, dil, din, mezhep, milliyet, renk, cinsiyet, doğum, felsefî inanç, millî veya sosyal köken ve siyasî veya diğer fikir yahut düşünceleri ile ekonomik güçleri ve diğer toplumsal konumları yönünden ayırım yapılmaksızın ve hiçbir kimseye ayrıcalık tanınmaksızın uygulanmaktadır.

II- Kişilere karşı kötü muamele vakalarının yaşanmaması ve bu tür şikâyet sebeplerinin ortadan kaldırılması için mevzuatımızda köklü değişiklikler yapılmıştır.

Bu çerçevede, ceza infaz kurumları; yargı denetimi kapsamında 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu ile oluşturulan infaz hâkimleri, idarî denetim kapsamında Adalet Bakanlığı müfettişleri ile Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü hâkim ve kontrolörleri, sivil toplum kuruluşlarının denetimi kapsamında 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu hükümleri gereğince oluşturulan izleme kurulları, yine, 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu uyarınca kurulan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu, parlamento denetimi kapsamında Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ya da araştırma komisyonlarının başkan ve üyeleri, uluslararası denetim kapsamında Avrupa İşkencenin Önlenmesi Sözleşmesi gereğince Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi tarafından denetlenmesinin yanı sıra, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserliği ve Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklamalar Çalışma Grubu tarafından denetlenmektedir.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokolün (OPCAT) onay süreci 27/09/2011 tarihi itibarıyla tamamlanmış ve Ek Protokol 27/10/2011 tarihinde Ülkemiz bakımından yürürlüğe girmiştir. Bilindiği üzere, Ek Protokol çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı gözaltı merkezleri ve ceza infaz kurumlarına Ek Protokolde belirtilen denetleme organınca ziyaretler düzenlenebilecektir.

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Ceza infaz kurumları, yukarıda belirtilen hem ulusal hem de uluslararası bağımsız kuruluşlar tarafından periyodik aralıklarla haberli ve habersiz olarak ziyaret edilmekte, hükümlü ve tutukluların sağlık ve yaşam koşulları, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemleri ile ilgili aksaklık ve eksiklikler yetkili mercilere bildirilmektedir.

Hükümlü ve tutuklular tarafından gerek doğrudan gerekse sivil toplum örgütleri, resmî ya da özel insan hakları kuruluşları tarafından yapılan başvurular titizlikle incelenmekte, adli ve idari yönden yapılan soruşturmalar sonucunda kusur ve ihmali olan görevliler hakkında yasal gereğine titizlikle tevessül edilmektedir.

III- Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünce, ceza infaz kurumlarında görev yapan personele insan hakları ve meslek etiği konularında hizmet içi eğitim programları düzenlenmektedir. 2002 ilâ 2016 yılları arasında 28.091 personele "İnsan Hakları", 40.018 personele ise "Meslek Etiği" konulu hizmet içi eğitim programı düzenlenmiştir.

A) İnsan Hakları konulu hizmet içi eğitim programının içeriği kapsamında, insan haklarının tanımlanması, insan haklarının özellikleri, insan haklarının kuşaklar halinde gelişimi, insan haklarının tarihi gelişimi, uluslararası alanda insan hakları, Birleşmiş Milletler ve İnsan Hakları, İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi, Kişisel ve Siyasal Haklar Uluslararası Sözleşmesi, Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Uluslararası Sözleşmesi, Birleşmiş Milletler tarafından kabul edilen insan haklarıyla ilgili diğer temel belgeler, savaş suçlarına ve insanlığa karşı işlenen suçlar, işkence ve keyfi tutuklama, insanlar arasında ayırım yapılmasının önlenmesi, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin özellikleri, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine kişisel başvuru, AİHM yapısı ve karar süreci, Türk Hukukunda AİHM kararları, Türkiye'de insan hakları, cezaevleri ve insan hakları, Türk hukukunda tutuklu ve hükümlü hakları konularında eğitimler verilmiştir.

B) Meslek Etiği konulu hizmet içi eğitim programının içeriği kapsamında, etik kavramı, etik ilke ve değerler, etik düşünme, etik davranma, etik ikilem, etik sorgulama, ahlak kavramı, ahlakî sorumluluk, değer kavramı, değer-ahlak ilişkisi, toplumsal yozlaşma, meslek tanımı, meslek etiği tanımı, meslek etiği ilkeleri, mesleki etik ilke ve değerler, kamu etiği tanımı, kamu görevlileri etik davranış ilkeleri, kamuda etik dışı davranışları haklılaştırma biçimleri, kamu etik mevzuatı konularında eğitimler verilmiştir.

IV- A) İşlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma yürütülmesi ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve sorumluluk yargı mercilerine aittir. Bununla birlikte, açılan davalara ilişkin yapılan yargılamalar Anayasanın 9. ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız mahkemelerce sürdürülüp sonuçlandırılmakta olup, soruşturma aşamasında ve açılan davalarda yargı yetkisi kapsamında ne tür işlemler yapıldığına dair Bakanlığımızda bilgi bulunmamaktadır.

B) Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden;

20/04/2016 tarihi itibarıyla ceza infaz kurumlarında bulunan kadın hükümlü ve tutuklulara yönelik keyfi uygulama iddialarına ilişkin olarak;

İdari yönden yapılan soruşturmalar sonucunda, 251 personel hakkında disiplin cezası verilmesine yer olmadığına dair karar verildiği, 84 personel hakkında idari yönden soruşturmaya gerek görülmediği, 1 personele Devlet memurluğundan çıkarılma, 1 personele kademe ilerlemesinin durdurulması, 2 personele kınama, 8 personele ise uyarma disiplin

T.C.
ADALET BAKANLIğI
Kanunlar Genel M¼d¼rl¼đ¼

cezalarının verildiği, 15 personel hakkında başlatılan idar¼ soruşturmaların devam ettiği,

Adl¼ y¼nden yapılan soruşturmalar sonucunda, 237 personel hakkında kovuşturmaya yer olmadığına dair karar, 1 personel hakkında hapis cezası, 4 personel hakkında beraat kararı verildiği, 87 personel hakkında adl¼ soruşturmaya gerek g¼r¼lmediđi, 5 personel hakkında başlatılan adl¼ soruşturmaların devam ettiği,

Anlaşılmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

Bekir BOZDAĞ
Bakan